

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-3-045

Karar Sayısı : 21-46/659-328

Karar Tarihi : 30.09.2021

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Mesut MORGÜL, Barış BİRCAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Termo Fisher Scientific Inc.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Onur ÖZGÜMÜŞ,
Av. S. Buğrahan KÖROĞLU, Av. Efe OKER, Av. Berke OKUR
Yıldız Mah. Çitlenbik Sok. No:12 Beşiktaş/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** PPD, Inc.'in tek kontrolünün Thermo Fisher Scientific Inc. tarafından devralınması işlemi.

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 04.08.2021 tarih ve 20009 sayı ile giren ve eksiklikleri 17.09.2021 tarih ve 21280 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 30.09.2021 tarih ve 2021-3-045/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Başvuruda, PPD, Inc.'in (PPD) tek kontrolünün Thermo Fisher Scientific Inc.(THERMO FISHER) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.

(5) Dosya mevcudu bilgilere göre, 15.04.2021 tarihinde taraflar arasında imzalanan Birleşme Sözleşmesi ve Planı uyarınca THERMO FISHER, PPD'nin hisselerinin tamamını toplamda (.....) ABD Doları karşılığında satın alacak, ilaveten PPD'nin hâlihazırda var olduğu kabul edilen yaklaşık (.....) ABD Doları tutarındaki net borcunu da üstlenecektir. Mevcut durumda herhangi bir gerçek veya tüzel kişilik tarafından kontrol edilmeyen devre konu teşebbüs PPD'nin %5'in üzerindeki hissedarları; H&F Investors (%(.....)), Carlyle Investor (%(.....)) ve GIC Investors'dan (%(.....)) oluşmaktadır.

(6) Bildirime konu devralma işlemi ters üçlü birleşme (*reverse triangular merger*) yöntemi ile gerçekleştirilecek olup bu çerçevede THERMO FISHER tarafından bildirim konu işlem için kurulan Powder Acquisition Corp. (POWDER), PPD'nin bünyesine dâhil olacak ve PPD tüzel kişiliğini korurken POWDER'in tüzel kişiliği sona erecektir. İşlem neticesinde PPD, THERMO FISHER'in tamamına sahip olduğu bir iştiraki konumuna gelecektir. Rekabet Kurulunun (Kurul) önceki kararlarında da vurgulandığı üzere, ters üçlü birleşme yönteminin benimsenmesi durumunda birleşmeden söz edilemeyeceği,

bir devralmanın ortaya çıkacağı anlaşılmaktadır.¹ Bu bilgiler doğrultusunda bildirim konusu işlem, 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 5. maddesi anlamında bir devralmadır. Öte yandan ilgili tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.

- (7) Başvuruda yer alan bilgilere göre THERMO FISHER, yaşam bilimleri çözümleri, analitik cihazlar, özel teşhis ile laboratuvar ürünleri alanlarında hizmet sunmaktadır. Faaliyet alanları kapsamında araştırma, analiz, buluş ve teşhis için analitik cihazlar, bilim gereçleri, sarf malzemeleri, ayırıcılar, hizmet ve yazılım üretimi ve satışı yapmaktadır. THERMO FISHER, sayılan hizmetlerin tamamında Türkiye'de de faaliyet göstermekle birlikte, Türkiye'de sadece bir irtibat bürosuna sahiptir.
- (8) Devre konu teşebbüs olan PPD ise, sponsor olarak da bilinen ilaç ve biyoteknoloji şirketlerine klinik deneylerin organizasyonunda ve değerlendirilmesinde destek sağlayan bir fason araştırma kuruluşudur (*contract research organization* "CRO"). Biyoistatistik, klinik veri yönetimi, klinik deney izleme, klinik deney proje yönetimi, küresel klinik tedariki, düzenleyici işler, farmakovijilans, danışmanlık ve tıbbi yazı gibi klinik testlerin belirli yönlerini kapsayan kişiselleştirilmiş stratejiler sunmaktadır. Sponsorlar, geliştirilmekte olan biyo-farmasötik ürünlerin nihai olarak sorumlusu olmaya devam ederken bu faaliyetleri CRO'lardan temin etmektedir. Bunlara ek olarak PPD, biyoanalitik, biyobelirteç, merkezi laboratuvar, iyi üretim uygulamaları ve aşı bilimi hizmetleri dâhil olmak üzere çeşitli test hizmetleri sunduğu az sayıda laboratuvar işletmektedir. PPD'nin faaliyet alanları klinik geliştirme hizmetleri ve laboratuvar hizmetleri olarak ikiye ayrılmaktadır. Bununla birlikte PPD'nin Türkiye'de işlettiği herhangi bir laboratuvar bulunmamaktadır.
- (9) PPD'nin Türkiye'deki faaliyetleri, Türkiye dışında bulunan ve Türkiye dâhil birçok ülkede klinik araştırma faaliyeti yürüten sponsorlarla imzaladığı küresel CRO hizmetlerinin sunulmasıyla sınırlıdır. Teşebbüs Türkiye'deki faaliyetlerini PPD Global Limited Merkezi İngiltere Türkiye Şubesi adlı iştiraki ile yürütmektedir. PPD klinik geliştirme hizmetleri çerçevesinde Türkiye'de klinik deneylere katılacak araştırmacıların seçilmesi, çalışmaların yürütüleceği hastane veya kliniklerin ziyaret edilmesi, etik kurullarına ve düzenleyici otoritelere gönderilecek belgelerin hazırlanması, çalışma ilaçlarının sahalara teslim edilmesi, çalışma verilerinin izlenmesi ve toplanması, çalışma sonunda ilaçların toplanması gibi konularda müşterilerine hizmet vermektedir. Teşebbüsün Türkiye'de veya Türkiye merkezli ilaç ya da biyoteknoloji teşebbüsleriyle imzalanmış bir sözleşmesi bulunmamaktadır. Türkiye'de yürütülen klinik araştırma çalışmalarını desteklemek için PPD, Türkiye'de gerekli altyapıya (depo, ambar vb.) sahip olmadığından üçüncü taraf alt yüklenicilerden hizmet almaktadır.

Faaliyet alanları incelendiğinde, taraflar arasında küresel ölçekte teorik açıdan klinik deneyler için destek hizmetleri (i. karşılaştırmacılar ve yan ürünler, ii. Faz 1 ve Faz 4 klinik deneyleri için tedarik zinciri hizmetleri) ve analitik test hizmetlerinin² yatay olarak ilişkilendirilebileceği görülmektedir. Küresel ölçekte pazar paylarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

¹ 05.03.2020 tarih ve 20-13/172-91 sayılı Kurul kararı.

² THERMO FISHER, tek başına analitik test sunmamakta, yalnızca fason geliştirme ve üretim kuruluşu sözleşmelerinin bir parçası olarak söz konusu hizmetleri sunmaktadır.

Tablo 1: Tarafların Küresel Ölçekte Yatay İlişkili Pazarlarda 2020 Yılı Pazar Payları (%)

Ürün ve Hizmetler	THERMO FISHER	PPD
Karşılaştırmacı Tedariki	(.....)	(.....)
Yardımcı Ürün Tedariki	(.....)	(.....)
Klinik Deney Ambalajlama	(.....)	(.....)
Klinik Deney Malzemesi Depolama ve diğer lojistik hizmetler	(.....)	(.....)
Analitik laboratuvar Test Hizmetler	(.....)	(.....)
Kaynak: Cevabi Yazı		

- (10) Bununla birlikte dosya kapsamında yer alan bilgilerden, THERMO FISHER'ın, PPD'nin faaliyet alanı olan klinik deneylerin yürütülmesi ve CRO hizmetleri alanında faaliyet göstermediği; benzer şekilde PPD'nin de THERMO FISHER'ın hizmet sunduğu laboratuvar ürünlerinin üretimi ve tedariki alanında herhangi bir faaliyete sahip olmadığı görülmektedir. Öte yandan THERMO FISHER'ın karşılaştırma ilaçlarının ve yardımcı ilaçların tedarik edilmesi, klinik ambalajlama ve klinik deney malzemelerinin lojistiği gibi klinik deneyler için destek hizmetleri sunduğu, PPD'nin de çok sınırlı düzeyde kalmakla birlikte söz konusu hizmetleri sağladığı bilinmektedir. Ancak PPD'nin bahse konu hizmetleri kendi yürüttüğü klinik deneyler kapsamında üstlendiği, üçüncü tarafların yürüttüğü deneyler bakımından anılan hizmetleri sunmadığı ve bu nedenle PPD ile THERMO FISHER arasında rakiplik ilişkisinden söz edilemeyeceği değerlendirilmektedir. Benzer şekilde laboratuvar test hizmetleri açısından da bağımsız bir laboratuvar testi işkoluna sahip olmayan THERMO FISHER ile bağımsız hizmetler olarak analitik test hizmetleri sunan PPD arasında herhangi rekabetin mevcut olmadığı ifade edilmektedir. Bu bakımdan, PPD'nin Türkiye'deki faaliyetlerinin CRO hizmetleriyle sınırlı olması nedeniyle, Türkiye'de tarafların faaliyet alanları bakımından yatay bir örtüşme bulunmamaktadır.
- (11) İşlem özelinde herhangi bir dikey ilişki olup olmadığı incelendiğinde ise tarafların faaliyetleri arasında küresel seviyede bir takım fiili ve potansiyel dikey ilişkilerin söz konusu olduğu görülmektedir³. Söz konusu dikey ilişkilerin büyük çoğunluğunun PPD'nin laboratuvar faaliyetlerinin üst pazarında olan THERMO FISHER ürünlerini içerdiği belirtilmektedir. PPD'nin alt pazarda olduğu laboratuvar hizmetleri bakımından küresel ölçekte 2020 yılı pazar payı %(.....), klinik deney hizmetleri bakımından ise %(.....)'dir. Söz konusu dikey ilişkide THERMO FISHER'ın üst pazarda olduğu ürünler için 2020 yılı küresel pazar payları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2: THERMO FISHER'ın Üst Pazarda Olduğu Dikey İlişkili Ürün ve Hizmetlerde 2020 Yılı Küresel Pazar Payları

Ürün ve Hizmetler	Küresel Pazar Payları (%)
Hücre Büyümesi, Koruma ve Ayırma Ekipmanı ve Araçları	(.....)
Hücre Büyümesi, Koruma ve Ayırma Ekipmanı ve Araçları	(.....)
CO2 İnkübatörleri	(.....)
Laboratuvar Bilişim Hizmetleri ve Desteği	(.....)
Araştırmalara Yönelik Tüm Serumlar	(.....)
Araştırmalara Yönelik Tüm Hücre Kültürü Ortamları	(.....)
Araştırmalara Yönelik Hücre Kültürü Reaktifleri ve Takviyeleri	(.....)
Pipet Uçları	(.....)
Organik Kimyasallar	(.....)
Tamponlu Peptonlu Su	(.....)

³ Bildirim formunda bu durumun istisnasının THERMO FISHER'ın, CRO faaliyetlerinin üst pazarında olduğu öne sürülebilecek olan klinik deneyler için destek hizmetleri olduğu belirtilmektedir.

Manyetik Boncuk Temelli Aletler İçin Plastikler	(.....)
Plastik Mikropalakalar	(.....)
Özel Oligolar	(.....)
LC Cihazları	(.....)
IC Cihazları	(.....)
Kromatografi Kolonları	(.....)
Kromatografi Sarf Malzemeleri	(.....)
Kütle Spektrometrisi Cihazları	(.....)
Jeller	(.....)
RNA Stabilizasyon Ürünleri	(.....)
Klinik Deney Destek Hizmetleri	(.....)
Kaynak: Cevabi Yazı	

- (12) THERMO FISHER, Türkiye’de taşeronlar aracılığıyla klinik araştırma destek hizmetleri⁴ sunmaktadır. Bu durum, teorik olarak THERMO FISHER’ın klinik araştırma destek hizmetleri ile PPD’nin alt pazardaki CRO faaliyetleri arasında bir dikey ilişki ile sonuçlanabilecek olsa da, THERMO FISHER’ın Türkiye’de CRO müşterisi bulunmamaktadır. Bunun yanında teşebbüs Türkiye’de karşılaştırmacı tedariki, yardımcı malzeme kullanımı veya klinik araştırma ambalaj hizmetlerinden herhangi bir ciro elde etmemiştir. Klinik araştırma tedarik depolama, dağıtım ve diğer lojistik hizmetleri ile ilgili olarak, THERMO FISHER’ın tahmini pazar payı %(.) seviyesindedir. THERMO FISHER diğer iş kollarında Türkiye’de geniş bir ürün yelpazesinde faaliyet göstermesine rağmen⁵, hiç bir ürünü doğrudan CRO'lara ve laboratuvarlara satmamaktadır. Söz konusu ürünlerden çok azı PPD tarafından Türkiye’de sunulan CRO hizmetleri için kullanılabilir. Ancak dosya kapsamında edinilen bilgilere göre, PPD bu ürünlerin hiçbirini (THERMO FISHER'dan veya alternatif tedarikçilerden) Türkiye’de satın almamaktadır. Bunun yerine PPD bu ürünleri Türkiye dışından tedarik ederek Türkiye'deki tesislerine sevk etmektedir. Öte yandan PPD’nin CRO faaliyetleri açısından Türkiye’de birçok güçlü ve yerleşik küresel rakibinin olduğu görülmektedir. PPD ve rakiplerinin CRO hizmetlerinde tahmini payları aşağıdaki gibidir:

Tablo 3: Türkiye’de PPD ve Rakiplerinin CRO Hizmetlerinde 2020 Yılı Pazar Payları (%)

Teşebbüs	Pazar Payı
PPD	(.....)
IQVIA Inc	(.....)
PRA Health Sciences ve ICON plc	(.....)
Lab Corp	(.....)
Syneos Health	(.....)
Parexel International Corporation	(.....)
Medpace	(.....)
Kaynak: Cevabi yazı	

- (13) Yukarıda yer verilen bilgiler kapsamında işlemin Türkiye’de ilgili pazarlarda fiili olarak herhangi bir yatay ve/veya dikey örtüşmeye sebebiyet vermediği, potansiyel örtüşmelerin ise rekabetçi endişe doğuracak seviyede olmadığı değerlendirilmektedir.
- (14) Sonuç olarak dosya kapsamında sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde, değerlendirmeye konu devralma işleminin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında

⁴ Cevabi yazıda yer verilen bilgilere göre, bağımsız üçüncü taraflar, verilen destek hizmetleri için maliyetleri THERMO FISHER'a fatura etmektedir. THERMO FISHER bu maliyetleri konsolide etmekte ve bağımsız üçüncü taraflar tarafından sağlanan hizmetleri müşteriye fatura etmektedir.

⁵ Cevap yazısında, THERMO FISHER’ın faaliyetlerine ilişkin Türkiye özelinde ve raporda yer verilen ürün/hizmet kırılımlarında pazar payı bilgisine sahip olmadığı, üçüncü taraf pazar araştırmalarından veya raporlarından da Türkiye'deki toplam pazar büyüklüğü veya rakiplerin faaliyetleri hakkında hiçbir bilgi edinemediği ifade edilerek; Türkiye özelinde pazar payının her hâlükârda küresel paylardan yüksek olmadığı tahmin edildiği belirtilmiştir.

Kanun'un 7. maddesi kapsamında pazardaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı ve bu nedenle işleme izin verilebileceği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.